İLÂHÎ DİNLERİN RUHBİRLİĞİ (4)

(...dünden devam)

Bugün bir âletle tespit edilen fotoğraf ise Hz. Peygamber zamanında yoktu. Olayların canlı bir şekilde tespitinde, kimliklerin bilinmesinde ve daha birçok hususta faydalı olan fotoğrafın haram olduğu söylenemez. Çünkü bunu elle yapılan resme kıyâs etmek doğru değildir. Kaldı ki o bile tapılmak niyetiyle yapılmamışsa mahzurlu görülmemiştir. Hz. Ayşe'nin kullandığı perdede resim nakışı bulunduğunu, Peygamberimizin bunu atmadığını, fakat karşısından kaldırılmasını, çünkü namazda kendisini meşgul ettiğini söylediğini kaynaklar tespit etmektedir.

Tapmak, tapınmak amacıyla olmadıkça bir sanat veya anı olarak evde resim bulundurmakta sakınca yoktur. Resme günah diyenler, ceplerindeki parayı, izledikleri televizyonları düşünsünler. TV'de izlenenler de resim değil mi? Hattâ gözün algılaması da aslında bir görüntü, resim değil mi? Kur'ân'da Hz. Süleyman'ın, heykeller yaptırdığı anlatılmaktadır (Sebe': 10-13). Kur'ân övgü babında anlattığı bu konuda yasaklayıcı bir söylemde bulunmadığına göre resim yapmak veya fotoğraf çekmek, çektirmek haram değildir. Resmin günah olduğunu söyleyen rivayet, aslında Tevrat'tan sızdırılmış bir ifade olabilir.

Tevrât'ın Çıkış: 20/4-5. âyetlerinde şu emirler yer almaktadır: *"Kendin için oyma put, yukarda göklerde olanın yahut aşağıda yerde olanın yahut yerin altında sularda olanın suretini (resmini) yapmayacaksın; onlara eğilmeyeceksin ve onlara ibadet etmeyeceksin..."*

Levililer, 26/1-2. âyetlerde de şöyle denilmektedir: *"Kendinize putlar yapmayacaksınız ve kendiniz için oyma put ve dikili taş dikmeyeceksiniz ve önünde secde etmek için memleketinizde resimli taş kurmayacaksınız; çünkü ben Allahınız Rabbim."*

Bu metinlerden açıkça anlaşılacağı üzere Tevrât'ın resim ve heykel yasağı da bunlara tapma endişesinden kaynaklanmaktadır. Demek ki o zaman bunlar tapınmak için yapılıyor ve insanlar kendi elleriyle yaptıklarına tanrı diye tapıyorlardı. Tevrât, tapınmaya dayalı Yunan ve Mısır heykelciliğini yasaklamıştır. Aslında Hz. Îsa bir Yahudî'dir ve Yahûdî dinini geleneksel katmalardan arındırıp aslî hüviyetine kavuşturmakla görevlendirilmiştir. Bu bakımdan İsa'yı Allah'ın bir görüntüsü olarak çizilen İkonalar onun görüşlerine tamamen zıttır. İseviliğin ilk ortaya çıktığı sıralarda bütün havariler ve onlara tabi olan öğrencileri, resim ve heykellere tapınmaktan

sakınmışlardı.

Îsevîlik, Hıristiyanlık adıyla Avrupa memleketlerinde yayılmaya başlayınca putçuluğa alışık olan Avrupalı halkları saflarına çekebilmek için İsa ile annesinin hayali resimlerine saygı gösterilmesine müsaade ederken diğer Hıristiyan Cemaatler bunu dinin esasına aykırı görerek bu akımla mücadeleye başladılar. Bizans İmparatoru III. Leon, 17 Ocak 730'da ikonaları kırıp ortadan kaldırmayı emretti. III. Leon'un fermanı Hiera Konsili tarafından 754 senesinde onaylandı ve bu inançta olanlar cezalandırıldı. İkonacılarla ikona kırıcılar arasındaki mücadele İS. 787. senesine kadar sürdü. 787 yılında İznik'te toplanan ruhban meclisinde Hz. Îsa'nın ve annesi Meryem'in ikona adı verilen hayali resimlere ve heykellere tapınmaya karar verildi.

(devamı yarın..)